GAZETA KRAKOWSKA

No 3.

Z KRAKOWA DNIA 9 STYCZNIA 1825 ROKU W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Posiedzenie 11te Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 28 Grudnia 1824.

Po odczytaniu Protokołu Obrad Seymowych poprzedniczego Posiedzenia,

Reprezentant Michał Strożecki, Członek Kommissyi Prawodawczey, w zabranym głosie przedstawił Izbie Prawodawczey, iż już od roku 1819, 1820, i 1821 i 1822 w Obradach Seymowych przez Szanownych Reprezentantów były wnoszone proiekta do Prawa o Emeryturze, że lubo podnoszone głosy trafiały do życzenia Narodu, iednak proiekt ten z inicyatywą przez Senat może nie z innego powodu Izbie przesłanym nie był, iak iedynie z oczekiwania, dopóki w ościennym Kraiu Królestwa Polskiego w teyże Epoce prawo proiektowane podobne, dziś iuż w moc obowiązuiącą nie przeydzie; daley przedsawił proiekt do prawa o stowarzyszeniu Emerytalnem na podobieństwo Prawa kraiu Królestwa Polskiego z odmianą i dodaniem niektórych Artykułów ułożony, przytoczył, iż w dobrodzieystwach przez Izbę dla Wdow i sierot po zmarłych Urzędnikach świadczonych, był zarodek tegóż samego Prawa; że sama dzielność potrzeby, chęć części Narodu z opinią powszechną zgodne, nadanie tegoz prawa polecsią; wyobraził w głosie swym, iż iak skoro Kraiu Wolnego Obywatele maią prawo wymagać by Urzędnik trwale obrany, gorliwie i cnotliwie swe obowiązki pełnił, by nawzaiem los tegoż w wieku sędziwym był osłodzonym, a po zgonie iego, by osierocona familia przytułek na moralnych zasadach prawa znalazła. — W dalszym ciągu odczytał proiekt, w którym wyrknął nayprzód, którzy Urzędnicy do stowarzyszenia Emerytalnego należą, z czego się fundusze stowarzyszenia składać maią, iaki Komitet złożony i onegóż zatrudnienia bydź winny.

W Tytule IIgim proiektowanego prawa wyobraził sposób oznaczenia pensyi Emerytalnych, tudzież względem Urzędników zasługi stopniowanie co do lat wymienił, daley powody, dla których Emeryt pensyą lub wdowa; wzmiankował lata dla sierot do iakich Komitet Emerytalny takowym pomocy udzielać winien.

W Tytule IIIcim podał sposób uznawania kwalifikacyi do Emerytury. — W IVtym nakoniec Rozporządzeniu Senatu postępowanie Komitetu zostawił. —

W przeszłym Nrze. Gazety na karcie 14 na prawey stronnicy w wierszu 14 od góry wśliznęła się pomyłka, która się prostuie. Zamiast: rozwiiaiąc rożność kresek, &c. bydź powinno: rozwięzuiąc równość kresek.

Następnie wniósł potrzebę, by na tegoroczny Budżecie pewna summa z czasem przez Senat Rządzący podnieść się maiąca przez Reprezentacyią Narodową umieszczoną została, dodaiąc, że Sankcyonowanie Prawa tego oszczędzi Izbie Prawodawczey licznego zatrudnienia się prośbami pozostałych Wdów i Sierót, oraz Urzędników o Emerytury ubiegaiących się, nakoniec umieszczania na Budżecie wydatków nadzwyczaynych; oddaiąc przedmiot ten wysokiey Rozwadze Izby Reprezentacyyney, ile zaś dotyczący zasłużonych Urzędników, Wdów i Sierót czułym i ludzkości pełnym sercom.

Reprezentant Librowski z Uwagi pomnażaiących się coraz bardziey wydatków na opłacenie pensyi Emerytalnych Wdowom i Dzieciom po zasłużonych Urzędnikach z Skarbu publicznego zastępowanych, uznawał za nieodbicie potrzebne zaprowadzenie prawa tego, iako nie przyczyniaiącego się do ciężaru Skarbu publicznego, a zapewniaiącego losy Urzędników wysłużonych, Wdow i Sierot po tychże pozostałych.

Izba Prawodawcza przedstawiony proiekt iednomyslnie przyiąwszy, takowy do Senatu Rządzącego po stósowną inicyatywę przesłać postanowiła.

Reprezentant Hrabia Wodzicki popieraiąc proiekt Reprezentanta Strożeckiego iako z dobrem Kraiu zgodny, i ku oszczędzeniu wielkich wydatków na Budżecie umieszczanych dążący, podał proiekt do Prawa, mocą którego Wdowy po wszystkich zmarłych Urzędnikach pensyi emerytalney odtąd domagać się nie będą mogły. Gorliwość Obywateli, rzekł, nawet o niepłatne posady ubiegaiących się, iest dowodem, że kraiowi na Osobach służbie pbuliczney poświęcić się pragnących, zbywać nie będzie; nadto przekonanie Urzędników, iż na Emerytalne pensyie spuszczać się nie będą mogli, zachęci ich do oszczędności ku dobru Wdowy i Dzieci pozostałych, która oszczędność przy powszechney dziś zniżoney cenie Produktów tem bardziey mieysce mieć może.

Reprezentant Florkiewicz odwołuiąc się do wniesionego iuż w tey materyi na poprzednich Zgromadzeniach Reprezentantów przez Reprezentanta Mąkolskiego proiektu, któren po przesłaniu go Senatowi Rządzącemu dla dania inicyatywy żadnego skutku nie otrzymał, żądał podniesienia takowego i przedstawienia Senatowi Rządzącemu łącznie z powyższemi proiektami.

Izba Prawodawcza do wniosku takowego przychyliła się.

Sekretarz Seymowy odczytał nadesłane do Prezyduiącego w Zgromadzeniu Reprezentantów:

a) Reskrypt Senatu Rządzącego przychylaiąc się do wyznaczenia Pani Korduli Linowskiey po ś. p. Woyciechu Linowskim Senatorze Rzeczypospolitey Krakowskiey Wdowy, tytułem pensyi Emerytalney summy Złp. 1000, dla dwoyga zaś małoletnich dzieci Złp. 1000 na ten czas się pobierać maiącey, gdy Kommissyia Seymowo-Skarbowa po roztrząśnieniu przedstawionego sobie na rok 1835/36 Budżetu fundusz na opłacenie teyże wynaydzie.

b) Reskrypt Senatu Rządzącego z inicyatywą do podwyższenia pensyi P. Franciszkowi Chłopickiemu Rządcy Ekonomicznemu w Czernichowie po-

poprzednio w Summie 1500 Złp. pobieraney, a na Budżecie z roku 1824/25 do summy Złp. 1000 zmnieyszoney.

Izba Prawodawcza Reskrypta te do Kommissyi Skarbowey w celu obmyślenia funduszów przesłać postanowiła.

Sekretarz Seymu odczytał Reskrypt Senatu Rządzącego odmawiaiący prosbie Anny Hauschild po Henryku Hauschild Woźnym przy Magistracie Miasta Krakowa pozostałey wdowy, o udzielenie iey w połowie pensyi Emerytalney, iaką tenże pobierał, z powodu iż prosząca maiąc na Budżecie z roku 1823/24 umieszczoną summę tytułem łaskawego wsparcia Złp. 200 na takowey otrzymaney poprzestać winna.

Reprezentant Librowski z uwagi i zasług zmarłego Hauschild, i doznawanych przez liczne wdowy podobnych dobrodzieystw żądał przesłania Senatowi Rządzącemu prośby tey, której na teraz odmówiono ieszcze raz po inicyatywę, do czego Izba Prawodawcza przychyliła się.

Sekretarz Seymowy odczytał następnie Reskrypt Senatu Rządzącego odmawiaiący prośbie P. Cenner żądaiącego powiększenia pobieraney przez Niego pensyi o Złp. 200 iako ubytku od poprzedniey pensyi Złp. 2000 w roku 1817 na Budżecie dla Niego umieszczonego.

Delegowany Senator Grodzicki objaśniaiąc powody skłaniaiące Senat do odmówienia tey prośbie przedstawił, iż gdy pobierana przez P. Cenner pensya w Summie Złp. 900 przez Reprezentacyą Narodową o drugie tyle powiększoną została, i takową proszący w Summie Złp. 1800 pobiera, uznawał przedmiod za załatwiony, i decyzyi Izby nie ulegaiący.

Assessor Seymu Soczyński spostrzegaiąc w Reskrypcie Senatu sprzeczność co do ilości pensyi przez proszącego żądaney, gdy wyznaczoną pensyą Złp. 2000 według treści tegoż Reskryptu P. Cenner tylko w Summie Złp. 1800 pobiera, uznał bydź słusznem żądanie P. Cennera, i żądał odesłania tey prośby do Kommissyi Skarbowey w celu wykrycia przyczyny dla którey pensya P. Cenner o Złp. 200 zmnieyszoną została, ile że ta pensya 2000 Złp. przez Izbę Prawodawczą uchwaloną była, i w używanie tey aż do końca służby czynney zostawał.

Izba Prawodawcza zgodnie z Opinią Reprezentanta Soczyńskiego przedmiot ten do Kommissyi Skarbowey przesłać postanowiła: następnie

Sekretarz Seymowy odczytał dalsze Reskrypta Senatu Rządzącego iako to: Reskrypt donoszący o przesłaniu Prezydującemu w Kommissyi Prawodawczey w 5 Exemplarzach proiektu do prawa górniczego dla zniesienia się Członków teyże Kommissyi z Członkami Kommissyi Skarbowey w celu dania Opinii nad inicyowanym z strony Senatu Rządzącego proiektem.

Reskrypt Tegóż Senatu odpowiadaiący na wniosek Reprezentanta Księżarskiego względem zaopatrzenia brzegów Wisły od szkód, iakie mieszkańcy z wylewu wody ponoszą, iż przedmiot ten, iako Linii Administracyiney dotyczący przy pomocy funduszów przez Izbę Prawodawczą wskazanych i przyłożeniu się Mieszkańców nadbrzeżnych iako na straty ztąd wypływaiące wystawionych załatwionym zostanie.

Reskrypt Senatu odmawiający prośbie Woytów Gmin Mieyskich o podwyższenie Jm płacy na koszta Kancellaryi, z przyczyny braku funduszów z którychby takowa podwyżka zastąpioną bydź mogła.

Assessor Seymu Soczyński popierając prośbę Woytów Gmin Mieyskich i z Uwagi nadto, iż Woyci Gmin Okręgowych Chrzanów, Czernichów i Liszki iako wydawaniem Certyfikatów obciążeni równie zasługuią na powiększenie im płacy na koszta Kancellaryi, żądał odesłania ieszcze prośby tey do Senatu Rządzącego o udzielenie inicyatywy na ten czas, gdy Kommissya Seymowo-Skarbowa na zastąpienie kwoty powiększaiącey płacę dla tychże Woytów stosowny fundusz wynaydzie.

Izba Prawodawcza prośbę tę z dodatkiem co do Woytów Okręgowych Gmin Chrzanow, Czernichów i Liszki do powiększenia im płacy równie należących Senatowi Rządzącemu przesłać postanowiła.

W dalszym Ciągu czynności Seymowych Sekretarz Seymu odczytał złożoną do Laski Marszałka prośbę P. Katarzyny Bartschowey po ś. p. Walentym Bartsch Senatorze Rzeczypolitey Krakowskiey pozostałey Wdowy, o przyznanie iey pensyi Emerytalney ktorey wyznaczenia Senat Rządzący w roku 1823 z powodu braku funduszów odmówił.

Reprezentant Litrowski uznając za trafiający do przekonania tego głos Reprezentanta Stróżeckiego, i przedstawiony Projekt do Prawa o stowarzyszeniu Emerytalnem iako iedyny szrodek do zapobieżenia podobnym żądaniom Wdów i Sierot po Urzędnikach pozostałym, uznał za konieczną potrzebę wezwania z strony Reprezentacyi Narodowey Senatu Rządzącego o udzielenie inicyatywy, temu tak ku dobru Kraju zmierzającemu projektowi.

Izba Prawodawcza po przyięciu prośby Pani Bartschowey takową do Senatu Rządzącego po stosowną inicyatywę przesłać postanowiła.

Nakoniec Sekretarz Seymowy odczytał Reskrypt Senatu Rządzącego odmawiający inicyatywy przedstawionemu przez Reprezentanta Soczyńskiego Assessora Seymu wnioskowi, o uchylenie poboru Czopowego w Mieście Krakowie i Miasteczkach Okręgowych około 200,000 Złp. rocznego dochodu Skarbowi Publicznemu przynoszącego z powodu, iż nie trafia na myśl, iaka Reprezentacyią Narodową do przedstawienia tego wnioski spowodowała.

Assessor Seymu Soczyński popieraiąc swoy wniosek przytoczył, iż ieszcze nigdy Miasto Krakow nie doznało ulgi w podatkach, i wszelkie proiekta w tym przedmiocie przedstawiane Senat bez skutku zostawia.

Reprezentant Gielg powodowany życzeniem Gminy VII Miasta Krakowa, aby przedmieście Kleparz, iako mieysce zwyczaynych targów, i obeymuiące Domy zaiezdne dla podróżuiących oświecone n był, zwłaszcza w porach iesiennych i w zimie iako słotnych i przy towarzyszącey krótkości dnia przybywaiącym na targi nieprzyiemność sprawuiących, złożył w tym względzie prośbę o stósowne Rozporządzenie życzeniu Obywateli odpowiadaiące, po którey przyięciu Izba Prawodawcza takową do Senatu Rządzącego przesłać postanowiła.

Assessor Seymu Soczyński z uwagi iż przedmiot ten dotycze się linii Admi-

nistracyiney dodał, aby przez Senat Rządzący w prost był załatwionym.

Marszałek Seymu dalsze Posiedzenie do dnia 29 Grudnia r. b. godziny 10tey ranney odroczył.

Michał Wroński,
Sekretarz Seymowy.

Z Petersburga d. 30 Listopada d. K.

Reskrypt Cesarski z dnia 11 b. m. (umieszczony w Nrze 104 Gazety Krakowskiey) do Rzeczywistego taynego Radcy Xcia Kurakina, dał poznać Wysoką Opiekę, iaką Nayiaśnieyszy Pan udzielił dla nieszczęśliwych ofiar nadzwyczaynego wylewu z d. 7 b. m.

W skutek tego Naywyższego Rozkazu, Komitet wsparcia nieszczęśliwych zniszczonych powodzią Petersburgską, odebrawszy summę milliiona rubli, assygnowaną przez Jego Cesarską Mość z kassy oszczędności administracyi osad woyskowych, rozpoczął swoie posiedzenie zaraz tego dnia, w którym otrzymał reskrypt Monarchy.

Na tem zgromadzeniu Jeneralny Gubernator Petersburgski odczytał Instrukcyią przesłaną sobie od N. Pana w przedmiocie sposobu udzielania ratunku nieszczęśliwym, i uwiadomił, że takież Instrukcyie przesłane zostały Jenerałom Adjutantom Cesarskim Depreradowiczowi, Benkendorfowi i Hrabi Komarowskiemu, obeymuiącym tymczasowie Rząd nad stroną Wiburgską, Starym Petersburgiem i Wasilewskim Ostrowem, częściami miasta, ktore naywięcey ucierpiały z wylewu; iako też, że każdy z tych Jenerałow otrzymał na ten cel summę stu tysięcy rubli.

W tych Instrukcyiach Nayiaśnieyszy Pan rozkazuie dowiadywać się:

1. O liczbie umarłych.

2. O ich rodzinie, i zwielu osób iest złożona.

3. O liczbie domów porwanych od wody, zepsutych lub niemogących służyć na mieszkania.

4. O właścicielach tychże domów.

5. O lokatorach, którzy w nich mieszkali.

6. O przytułku, iaki teraz maią ci mieszkańcy.

6. O ich teraźnieyszem położeniu.

8. O wsparciu, iakie im dać wypada.

9. O żywności dla tych osób.

10. O sukniach i okryciu na zimę.

11. O drzewie na opał.

12. Jego Cesarska Mość tym wszystkim, którzyby ieszcze byli bez przytułku, nakazuie dać mieszkanie w mieście, w sposobie kwaterunku woyskowego.

13. Ubogim dostarczać chleba i soli.

14. Chleb ten ma bydź wyrobiony po koszarach przez piekarzy woyskowych z mąki skarbowey Cesarskiey. Soli dostarczać maią magazyny Rządowe.

15. Również ma bydź ubogim dana odzież i przykrycie na zimę.

16. Tymże ma bydź dostarczony opał.

17. Chorzy przyięci bydź maią w salach osobnych w szpitalach woyskowych.

18. Na koniec ustanowieni będą lekarze, iako to dla odwiedzania chorych po domach, iako też dla ratowania ich po szpitalach.

Komitet biorąc tę Naywyższą Wolą Jego Cesarskiey Mości za zasadę swoich czynności, postanowił, że będą utworzone w częściach miasta, które nay-

więcey ucierpiały, oddzielne Komitety wsparcia pod prezydencyą znanych urzędników, składaiące się z Kuratorów towarzystwa miłosierdzia zależącego od Zgromadzenia filantropiynego, z syndyków parafii, i z innych osób wziętych z listy, która będzie na ten cel podana Jenerał-Gubernatorowi przez Marszałka szlachty i Prezydenta miassa.

Po utworzeniu tym sposobem oddzielnych Komitetów, summa 25,000 rubli dana była każdemu z nich, aby ile możności w pierwszych chwilach, starały się zaradzać potrzebie nieszczęśliwych.

Prezesami tych Komitetów są: na I. Oddział Admiralicyi tayny Radca Hrabia Kutaizow; na drugi, tayny Radca Chytrow; na trzeci, tayny Radca Bołgarski; na oddział Narwiyski Jenerał-Porucznik Kuszelew; na oddział Moskwy tayny Radca Xżę Kurakin. Na oddziały Liteyny, Karetny, i Rozestweński, tylko eden Komitet pod prezydencyią taynego Radcy Engel iest ustanowiony, z powodu, że w tych częściach miasta tylko mieszkańcy nadbrzeżni i ulic pobliżey rzeki będących ucierpieli.

Zalecono iest tym Komitetom stósować się do instrukcyy wydanych Jenerałom Adiutantom Cesarskim.

Oprócz tego, aby tem łatwiey było wynaleść nieszczęśliwych, urządzone bydź maią w każdey częśsi oddziału, i pod dozorem tych oddzielnych Komitetów, towarzystwa wsparcia złożone z mieszczan i rzemieślników.

Komitet Główny biorąc na uwagę położenie mieszkańców z okolicy miasta Petersburga, i chcąc, aby ci, którzy z nich naywięcey ucierpieli, mogli korzystać również z dobrodzieystw Monarchy, postanowił, że będzie wezwany Gubernator Cywilny Petersburgski do urządzenia pod swoią prezydencyią, Towarzystwa wsparcia dla mieszkańców z okolicy, dla których tym końcem przeznaczona została summa 50,000 rubli.

Zarazem Komitet otrzymał od Nayiaśnieyszego Pana rozkaz złożenia na ręce Jenerał-Majora Zacharzewskiego, Gubernatora w Carskiem-Siele, summy 16,150 rubli dla wynagrodzenie mieszkańców miasta Oranienbaum zniszczonych powodzią. Jenerał artylleryi Hrabia Arakczejew doniósł także, iż wolą iest Nayiaśnieyszego Pana udzielić pomoc również mieszkańcom Kronsztadu, którzy byli ofiarami nieszczęsnego zdarzenia. Komitet w skutku tego przesłał 25,000 rubli dla nich na ręce Szefa Sztabu marynarki Cesarskiey. Nayiaśnieysza Cesarzowa Matka, oprócz pomocy udzielonej w pieniądzach, przeięta nieszczęśliwem położeniem mieszkańców, rozkazać raczyła, aby wszelka odzież zimowa, którаby była w zastawie na Lombardzie oddana przez nieszczęśliwych powodzią, zwrócona im była bezpłatnie. Nayiaśnieysza Pani raczyła nadto przełożyć myśl otwerzenia dwóch domów przytułku: iednego w dawnym klasztorze Smolnym, zaiętym teraz przez Instytut Wdów; drugiego, któryby był pod zarządem domu podrzutków. W pierwszym z tych gmachów przyymowane bydź maią wszystkie osoby wychowane pod opieką Nayiaśnieyszey Cesarzowey w publicznych Jey Instytutach, a teraz zniszczone powodzią; w drugim dzieci, które w dniu nieszczęśliwym 7/19 Listopada rodziców utra-

siły. Jego Cesarska Mość, ktoremu życzenia Nayiasnieyszey Matki Jego doniesione zostały, w te słowa odpowiedział: — « Zamiar Waszey Cesarskiey Mości iest godnym Jey litościwego serca i wielce się przyłoży do srodkow od Rządu przedsięwziętych dla poratowania tych ofiar. »

Prawie codzień odbiera Komitet liczne składki od osob prywatnych, i poczytuie sobie za miły obowiązek ogłosić tu listę tych, które dotąd są doniesione.

Hrabina Orłow-Cześmeńska Rubli		100,000.
Hrabia Szeremetiew	. —	50,000.
Hrabia B. Potocki	. —	20,000.
Senator Opreskow	. —	200.
Hrabia Litta	. . —	10,000.
Kupiec z prośbą o zachowanie bezimienności	. —	2000.
Tenże sam kupiec ofiaruie się mieście w domu swoim bezpłatnie przez rok cały dwadzieścia osob stanu szlacheckiego.		
Kommissyia Szkół Duchownych		500,000.
Rzeczywisty Radca Stanu Golyński		5000.
Oprocz tego ofiaruie się żywić 20 ubogich i dawać im po 50 kopieiek co dzień, aż do d. 15 Kwietnia 1825 r.		
Xiężna Bielosielska	. —	5000.
Dyrektorowie Angielskiego klopu		10,000.
Radca Handlowy Sokołow	—	10,000.
Dwoch bezimiennych	. —	1045.
Pan Tormaziński	. —	10.
P. Jakowlew, Kornet w odstawce		50,000.
W. Metropolita Serafin z Klasztoru S. Alexandra Newskiego oprócz ofiarowaney cegły w liczbie 300,000	. . —	6440.
Kupiec Tichonow	. —	1000.
Xiążę Trubecki	. . —	1000.
P. Ponomarew negocyant I. klas.		15,000.
Radca Kollegski Szczerniew	—	25.
Stan Kupiecki Miasta Rygi	—	35,000.
Pan Wsewołożski Guber. Tweru		500.

Ogół składki pieniężney Rubli 822,220.

Oprocz tych osob Sekretarz Kollegski Prianisznikow, podeymuie się żywić 25 ubogich.

Sukcessorowie rzeczywistego Radcy Stanu Iwanow przeznaczaią swoy dom w części miasta Starym Petersburgiem zwaney, na pomieszczenie 166 nieszczęśliwych; kupiec zaś Buturyn podeymuie się opłacać ten dom i oświecać.

Pani Djerżawin odstępuie iednego pośredniego piętra w swoim domu dla ubogich, a Pani Uwarow żona taynego Radcy, daie 50 sążni drzewa na ogrzanie tegoż piętra.

Aptekarz Nippa doniósł, iż będzie wydawał ubogim pierwszego oddziału Admiralicyi bezpłatnie lekarstwa aż do wysokości summy 1000 rubli i więcey.

Członkowie towarzystwa farmaceutycznego w Petersburgu również ofiarowali bezpłatnie dawać lekarstwa osobom podupadłym na zdrowiu z powodu powodzi.

Komitety Oddziałowe rozpoczęły czynność swoię 14go i już udzieliły pomocy w żywności, odzieży i pieniądzach dla 202 rodzin i 4175 osób.

W częściach miasta powierzonych Jenerałom Adjutantom Cesarskim otrzymało podobnież wsparcie 197 rodzin i 14,980 osob.

Komitet ogłosi w dalszym ciągu ofiary, iakie następnie odbierze.

(podpisano) Xiążę *A. Kurakin.*

Z Paryża d. 23 Grudnia.

Wczoray o godzinie 1 z połodnia nastąpiło pierwsze uroczyste otworzenie izb prawodawczych w pałacu Louvre za panowania teraźnieyszego Króla. Przybycie Króla i Jego przemówienie zrządziły nie do opisania radość. Jak tylko J. K. M. wszedł do sali nastąpiły kilkokrotne okrzyki: Niech żyie Krol! J. K.M. miał potem następuiącą mowę:

« Mei Panowie! Serce moie czuie nad wszystko potrzebę mówienia do Was o moiey i Waszey boleści. Utraciliśmy mądrego i dobrego Króla, od rodziny iego serdecznie kochanego, od ludow swoich czczonego, od obcych rządow poważanego i szanowanego. Nie wygaśnie nigdy chwała, którą naród pod iego panowaniem nabył; nietylko przywrócił tron przodków moich, ale nadto utwierdził go instytucyiami, które zbliżaiąc przeszłość do teraźnieyszości i one łącząc, przywrócił spokoyność i szczęście Francyi. Rozrzewniaiący smutek, ktory przy

kończącym się życiu Króla, brata moiego, w całym narodzie dał się widzieć, iest na słodszą dla mnie pociechą, i wyznaię szczerze, iż iemu winienem zaufanie, którego doznałem przy wstąpieniu na tron. To zaufanie, Mci Panowie, nie będzie zawiedzionem. Znam wszystkie obowiązki, ktore Królewska dostoyność na mnie wkłada; lecz przez miłość do moich ludow czuię się dosyć silnym i spodziewam się za pomocą Boską posiadać tyle męztwa i odwagi, ile potrzeba do ich zupełnego dopełnienia. (Tu dały się w całey sali słyszeć znaki radości.)

"Z pociechą donoszę Wam, że uczucia obcych Mocarstw bynaymniey się nie zmieniły, i niezostawiaią mi nayinnieyszey wątpliwości o utrzymaniu przyiacielskich stosunkow między niemi i Mną. Duch poiednania i mądrości, ktory ich ożywia, iest dla ludów naypewnieyszą rękoymią przeciw powrotowi klęsk, które ich tak długo dotykały. Nie przestanę dokładać starania o utrzymanie tak szczęśliwey iedności względem zachowania pokoiu, i w tym celu zezwoliłem na pozostanie w Hiszpanii części woyska Francuzkiego, ktore tam syn móy zostawił po wyprawie, ktorą iako Francuz i oyciec nazwać mogę chwalebną. (Nowe oklaski.) Warunki tey czasowey umowy są dla obu Monarchiy zaspokaiaiącemi. — Niezawodna pewność zagranicznych naszych stosunków przyłoży się do rozwinięcia wewnętrzney naszey szczęśliwości, i ten zbawienny ruch wspierać będę: każę Wam, Mości Panowie, zwolna podawać propozycye dążące do ulepszenia Swiętych interessów Religii i nayważnieyszych części naszego Prawodawstwa. Król, brat moy, znalazł wielką pociechę w przygotowanych środkach do zagoienia ostatnich ran rewolucyi. Nadeszła teraz chwila do uskutecznienia ułożonych przez niego mądrych planów. Stan Skarbu naszego dozwala nam dopełnić tego wielkiego czynu sprawiedliwości i polityki bez pomnożenia podatków, bez uszkodzenia kredytu i bez umnieyszenia, iakiey bądź części funduszów, przeznaczonych na służbę publiczną. Ten może niespodziewany wypadek winniśmy przywroceniu za pomocą Waszą stanu maiątku kraiowego i pokoiowi, którym się cieszemy. Spodziewam się z pewnością, że przychylicie się do moich zamiarów, i że to dzieło wynagrodzenia z zupełną zgodnością zdań między moim ludem i Mną doydzie do skutku. — Stósownie do mey woli, pierwsze to zgromadzenie Wasze pod moim rządem uwieńczone bydź ma moią koronacyią. Będziecie na tey uroczystości obecnemi. Tam u podnożka Ołtarza, przed ktorym Clodovig Swięte Namaszczenie odebrał, i w obecności Tego, który rządzi ludźmi i Krolami, ponowię przysięgę utrzymania nadanych przez Krola, brata moiego, ustaw kraiowych i instytucyy i na kazanie ich zachowania. Podziękuię Opatrzności, iż raczyła mnie użyć do zagoienia ostatnich ran moiego ludu, i błagać iey będę o opiekowanie się nadal piękną Franeyią, nad którą panować poczytuię sobie za chlubę."

Po ukończeniu tey mowy, po którey słyszeć się znowu dały huczne okrzyki, wykonali nowi Panowie i Deputowani przed Monarchą przysięgę.

Słychać, iż uroczystość koronacyi Monarchy naszego o trzy tylko dni odwlecze się w stolicy. Krol zaiedzie iednego dnia do Reimsu i przenocuie w tamteyszym arcybiskupiem pałacu. Nazaiutrz rano nastąpi uroczystość koronacyi i J. K. M. tego ieszcze dnia uda się do Campiegne. Dnia 3 powroci Dwor do Paryża i zaraz rozpoczną się uroczystości z powodu koronacyi.

Przedonegday przybył tu Arcybiskup Reimsu, a onegday rano oddział wyborowego woyska udał się do Reimsu.

Delfin udzielił wsparcie kilku krewnym sławnego Jenerała Pichegru, którzy zostaią w naywiększem ubostwie.

Królowi podano 30000 próśb o wsparcie z listy cywilney. Gdyby ta była tyle nie wyczerpaną ile dobroć Monarchy, tedy wszystkie te prośby byłyby zaspokoione, lecz oprócz dawnieyszych 200 pensyy, przyznanych iuż zostało 300 nowych.

Z Xciem Wołkońskim, któremu przypisuią nadzwyczayne tu poselstwo, przybędzie Pułkownik Manzurow, który odbył podroż do granic Chinskich.

Pani Canning, małżonka Ministra Angielskiego spraw zagranicznych, przybyła do miasta naszego.

DODATEK DO № 3. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 9 STYCZNIA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności

Ma honor zawiadomić Prześwietną Publiczność, iż znani z celuiących talentów w muzyce, PP. Alexander Szopowicz i Józef Kessler d. 15 b. m. i r. dadzą na korzyść ubogich w godzinach wieczornych w Teatrze Narodowym Akademią Muzykalną złożoną z dwóch Koncertow, to iest: na Skrzypcach i Fortepianie. — Biletów do loż w Kassie Towarzystwa Dobroczynności dostać można.

Towarzystwo Dobroczynności przyiąwszy z wdzięcznością ofiarę tę, spodziewa się naymocniey, iż Prześwietna Publiczność z zabawą tak przyiemną, połączy z zwykłą sobie dobroczynnością zasiłek dla tylu istot nieszczęśliwych w dom schronienia umieszczonych.

W Krakowie d. 7 Stycznia 1825.

Dobiński, Prezyd:

Z Berlina d. 27 Grudnia.

D. 24 b. m. w rocznicę urodzin N. Cesarza Rossyi znaydował się J. Kr. M. z całą swoią Rodziną i Dworem na nabożeństwie w Ruskiey kaplicy w zamku Królewskiem. W południe był wielki obiad w rycerskiey zamkowey sali, podczas którego J. K. M. spełnił zdrowie N. Cesarza.

J. K. W. Xiążę Kumberland odiechał ztąd do Hanoweru, a Minister nasz stanu, Hr. Alvensleben do Erxleben.

Przybył tu Ces. Rossyyski Konsul Jeneralny, Radca Nadworny Makarowicz.

Ces. Rossyski Kameriunker i Radca nadworny w kollegium spraw zagranicznych, Baron Strogonów, przeiechał tędy z Petersburga gońcem do Drezna.

Z *Hanoweru d. 27 Grudnia.*

Podług nadeszłego tu wczoray rano doniesienia rzeki i strumyki zaczynaią się znowu wznosić; rzeka Leina doszła do takiey wysokości, iż szluzy musiały bydź pootwierane, a młyny pozatrzymywane. D. 23 rano mieliśmy tu tak potężny wicher, iakiego ieszcze nikt z żyiących niepamięta. Niektórzy ludzie twierdzą, iż czuli wstrząśnienia ziemi.

Z Madrytu d. 15 Grudnia.

Onegday przybył Król z całym Dworem do Madrytu. Znayduiące się tu woyska wynoszą do 8000 ludzi w ochotnikach, gwardyi i liniiowych żołnierzach. Barcelona, Koruna, i t. d. na przyszłość będą tylko woyskowemi mieyscami, tak iż Władze cywilne i sądy gdzie indziey ztamtąd przeniesionemi będą.

Xżę Villahermosa otrzymał od Delfina Francuzkiego, u którego mieszkał podczas swoiego tu bawienia dwa kosztowne Wazony z porcelanowey w Sevres fabryki.

Z Londynu d. 21 Grudnia.

Na mianey w Windsor gabinetowey radzie d. 18 zwołanie Parlamentu odroczone znowu zostało do 3 Lutego.

Wczoray rozmawiał P. Canning w kancelaryi spraw zagranicznych z P. Stuart.

Podług twierdzenia Gazety Times kapitał w gotowiźnie banku Angielskiego nie wynosi teraz iak 3½ mill. Fs. a krążąca w kraiu złota moneta do 16 mill. z których 5 do 6 w banku są złożone. Liczba będących w biegu biletów bankowych wynosi do 26 mill. a srebrney monety do 6 mill. tak, iż w Anglii iest w obiegu 34 mill. w gotowiźnie i w papierach.

Pod nazwiskiem Londyńskiey kompanii zawiązało się tu towarzystwo, dla ustalenia związku przez drogi z żelaznemi koleiami pomiędzy miastami Derby, Nottingham, Hull, Manszester i Londynem. Wystawiło na tem koniec 25,000 akcyy, każda po 100 Fs.

W sądzie tuteyszym w Kingsbench rozpoczyła się dziś sprawa, która mnostwo ciekawych ściąga. Aktorka Panna Foote zapozwała P. Hayne, który niedotrzymał iey przyrzeczonego małżeństwa o wynagrodzenie 10,000 Fs. Zapowiedzi iuż były wyszły, Panna Foote oddaliła się od teatru i do wesela poczynione były przygotowania, ale Pan młody nie stanął, i w dniu, w którym miał ślub nastąpić, doniesiono matce Panny młodey, że iey narzeczony, P. Hayne, za nadto dnia poprzedzaiącego pił wina, iest chory i stanąć niemoże. Panna młoda żądała oświadczenia na piśmie, przypominaiąc mu iego przysięgi. Na co d. 12 Września odebrała od niego list, w którym zapewnia ią o swey przyiaźni, ale razem oświadcza, iż przeciw mniemaniom publicznem postąpić niemoże. Nakoniec po wielu pomiędzy obiema stronami listach naznaczony został d. 24 Września drugi termin wesela, lecz ten równie iak pierwszy nie był dotrzymany. Mnogość słuchaczów przy tey sprawie, względem którey zapewne iutro wyrok nastąpi, była nadzwyczay wielka.

Składka dla Włoskich i Hiszpańskich wychodniów idzie dobrze. Niektóre osoby (iak n. p. Margrabia Hartford) podpisały po 100 Fs.

W Manszestrze zbieraią także składki dla uszkodzonych przez powodzie Niemieckich prowincyy, i posłano iuż z nich ztamtąd 270 Fs. do Frankfortu. Do tey chwili zebrano w Anglii na ten cel 4709½ Fs.

W Portsmut stało do 18 b. m. przeszło 100 okrętów, które dla ciągłych burz na morze wyyść niemogły.

P. Brown, wynalazca gazu poruszaiącego wozy, chce na takowym wozie, dla przekonania się iak daleko nowy ten wynalazek doprowadzonym bydź może, odbydź ztąd podroż do Jorku. Jest zresztą przekonany, że woz iego gazem popychany w godzinę ubiegnie tak w gorach iako i równinach 4 1/2 mil, co iest wielką korzyścią dla podrużuiącego, gdyż połowę tylko kosztować go będzie co 4 pocztowe konie kosztuią.

D. 21 Sierpnia Callao i Arequipo znaydowały się ieszcze w posiadłości Hiszpanów. W Monte-Video i Buenos-Ayres niemiano do 1go Październik od 3 miesięcy żadnych doniesień z Chili i Peru, gdyż okryte śniegiem góry całkowicie związek przerwały. Zresztą panowała w tych miastach zupełna spokoyność.. — Słychać, iż woienne Hiszpańskie okręty Azyia i Achil przybyły pod wyspę Chiloe.

Od granic Tureckich d. 3 Grudnia.

W Stambule rozchodziła się od kilku dni wieść, że Porta chce nowy gatunek mnieyszey wartości od dotychczasowey monety w bieg wprowadzić, co bardzo stan kupiecki zatrwożyło.

O Jbrahimie Baszy, który po Kapitanie Baszy obiął naczelne dowodztwo dowiaduiemy się teraz z Gazety Powszechney że dnia 8 Listopada wypłynął wprawdzie z Budrun i udał się ku Kandyi, ale nagle pokazał się przy Marmorissa pod brzegiem Karamanii na przeciwko wyspy Rodus. Przez tę okoliczność rozpuszczona przez Grekow wieść że pod Kandyią d. 12 Listopada poniósł klęskę, nabiera poniekąd podobieństwa. Zaraz za przybyciem do Marmorissa posłać miał kilka statków do Alexandryi, dla uwiadomienia Oyca swoiego, że w krótce powróci. Tak z kończyła się tegoroczna Kampaniia, i przypuścić można, iż była naywiększą, którą Grecy od swoiego powstania do zwalczenia mieli. Trudno nawet wierzyć, aby Porta na przyszłość była w stanie wystąpić z tak wielkiemi siłami.

WIELKA LOTTERYA
na Pałac JO. Xięcia Lubomirskiego

w Wiedniu na Mölkerbastey pod Nrem 1163 leżący, z wszystkiemi należytościami, ruchomościami i dziełami kunsztownemi, przy którey się za wygrywaiący główny Los

225000 ZR. w W. W. lub 90000 ZR.

w cwancigierach, rachuiąc 3 na 1 ZR. odstępnego zapłacić ofiaruie
u Henigsteina et Compagnie.

1. Pałac JO. Xięcia Lubomirskiego pod Nrem 1195, który przez piękne położenie swoie na Wałach, przez doskonałą swoią architekturę, i z tego powodu, że wszystkie tam będące liczne i kosztowne meble i inne należytości z wielu bardzo pięknemi obrazami od naysławnieyszych Artystów zostaną własnością Wygrywaiącego, do naypięknieyszych posiadłości porównać się może, stawia główny los, za który Wygrywaiący, ieżeli się naydaley w 3 miesiącach po ciągnieniu zgłosi, za odstąpienie od wszelkich praw na ten Los

225000 ZR. w W. W. lub 90000 ZR.

w cwancigerach, rachuiąc 3 na 1 ZR. otrzymać może.

2. Oprócz tego głownego losu znayduią się ieszcze zyski pieniężne po ZR. 15,000 — 8000 — 3000 — 2000 — — 1000 — 500 — 200 — 100 — i tak stopniami zmnieyszaiącemi się aż do ZR. 12 w W. W. tudzież dwie nadgrody za pierwszy i ostatni wyciągnięty los po 50 Sztuk Dukatów, w ogólności 2200 wygrywaiących losów i dwie nadgrody, które razem, wyłączywszy Pałac, ieszcze 68,625 ZR. w W. W. w gotowiźnie wynoszą, nadto 919 zysków pieniężnych tylko losom bezpłatnym przyłączonych po

500, 300, 200, 100, 50,

czerwonych złotych, i tak zmnieyszaiącym się sposobem aż do 1 dukata.

3. Ta Lotteryia składa się z 84,250 Losów po 10 ZR. w W. W., i z 6000 Los

sów bezpłatnych, z których ieden Kupującemu 10 Losow bezpłatnie dodany będzie.

4. Ciągnąć się ma z iednego koła 200 Numerow losowych, a z drugiego 200 Zysków. Resztuiące 2000 zysków są wygrywaiące losy poprzednie albo następne.

Po skończonym głównym ciągnieniu z 3. Szczęścia koła (do którego wszystkie 6000 Sztuk Losów bezpłatnych, oprócz, że one w głównym ciągnieniu wspólnie graią, przyrachowane będą) ciągnąć się ma przeznaczone tym losom bezpłatnym 919 zysków tym sposobem, że porządek wywołania ustanowi ilość wygrania, i że wyciągnione liczby wygrywaią zyski po 500, 300, 200, 100, 50 czerwonych złotych i tak zmnieyszaiącemi się stopniami aż do 1 dukata, w ogólności 4000 Sztuk ważnych czerwonych złotych.

5. Wszystkie Wygrania pieniężne, które w przeciągu 6 miesięcy po ciągnieniu nie będą odebrane, równie główny zysk, o który się w przeciągu roku iednego, od dnia skończonego ciągnienia rachować się maiącego, nikt nie zgłosi, przepadną, i zostaną za naywyższem rozkazem na iaki dobroczynny cel obróconemi.

6. W niepodobnym przypadku cofnięcia się od tey lotteryi za bezpłatnie rozdawane czerwone losy nadgrodzenia dano nie będzie.

Cena losu iednego iest ZR. 10 w W. W. i każdy los 12, los bezpłatny ale 13 razy wygrać może.

Ciągnienie nastąpi d. 11 Września 1825.

W Wiedniu d. 17 Grudnia 1824.

u Heniksteina et Compagnie.

Biletow dostać można w Dyrekcyi Lotteryyney Krakowskiey i u wszystkich Kollektorów.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę d. 9 Stycznia r. b. daną będzie Drama w 3 aktach podług P. Kernera naśladowaney i do prawdziwych zdarzeń zastósowaney: *Helena*, czyli *Haydamacy na Ukrainie.*

DONIESIENIA.

W dniu 11 Stycznia 1825 o godzinie 10 ranney w Krakowie za Nową bramą na Targowisku publicznem, w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się publiczna Licytacia Kilków dwóch, Wieprza iednego; zaś później o godzinie 12 w południe w Kleparzu na Targu Końskim. Konia iednego; po południu w Gmachu Sukiennice zwanym, ubiorów wieyskich &c. a to za gotowe liczyć się maiące pieniądze. Chęć licytować maiących podpisany Komornik na mieysce i czas oznaczony zaprasza. — W Krakowie d. 5 Stycznia 1825.

Teodor Jaworski, Kom: S.

W dniu 12 Stycznia r. b. od godziny 9 ranney, a od 2 po południu i dni następnych aż do ukończenia, w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w sklepie pod L. 224 sprzedawane będą przez publiczną licytacyią w drodze exekucyi różne towary do handlu korzennego należące, tudzież inne ruchomości, oraz oxeft ieden araku i sprzęty pokoiowe, które w terminie poprzednich obwieszczeń dla przeszkód prawnych sprzedanemi bydź niemogły, lecz gdy iuż nic nie iest na przeszkodzie, przeto sprzedarz ta niezawodnie nastąpi.

W Krakowie d. 8 Stycznia 1825. *Jacek Kawecki*, K. S.

Z mocy Decyzyi Wys: Trybunału I Jnst: W. M. Krakowa i Jego Okr: dedto 8 Stycznia r. b. do L. 35 zapadłey, podpisany zawiadomia Szanowną Publiczność iż w dniu 11 Stycznia r. b. o godzinie 11tey zrana, w Krakowie na Kleparzu na targu Publicznym odbędzie się Licytacya Kocza, pary Koni Poiazdowych, Szorów angielskich. Chęć licytowania maiących zaprasza się. W Krakowie d. 8 Stycznia 1825 r.

H. Salomoński, Kom. Sąd.

Ktoby sobie życzył mieć porządny zbiór Gazet Krakowskich od r. 1815 do 1821 z lat 7miu, może go nabydź za niską cenę u P. Bensdorf Introligatora, mieszkaiącego w Krakowie w domu narożnym Nro 681 za Chlebowemi Jatkami.

Ktoby sobie życzył kupić Włok na Ryby ze Szpagatu zrobiony dostanie go w Ulicy S. Jana Nr. 484.